

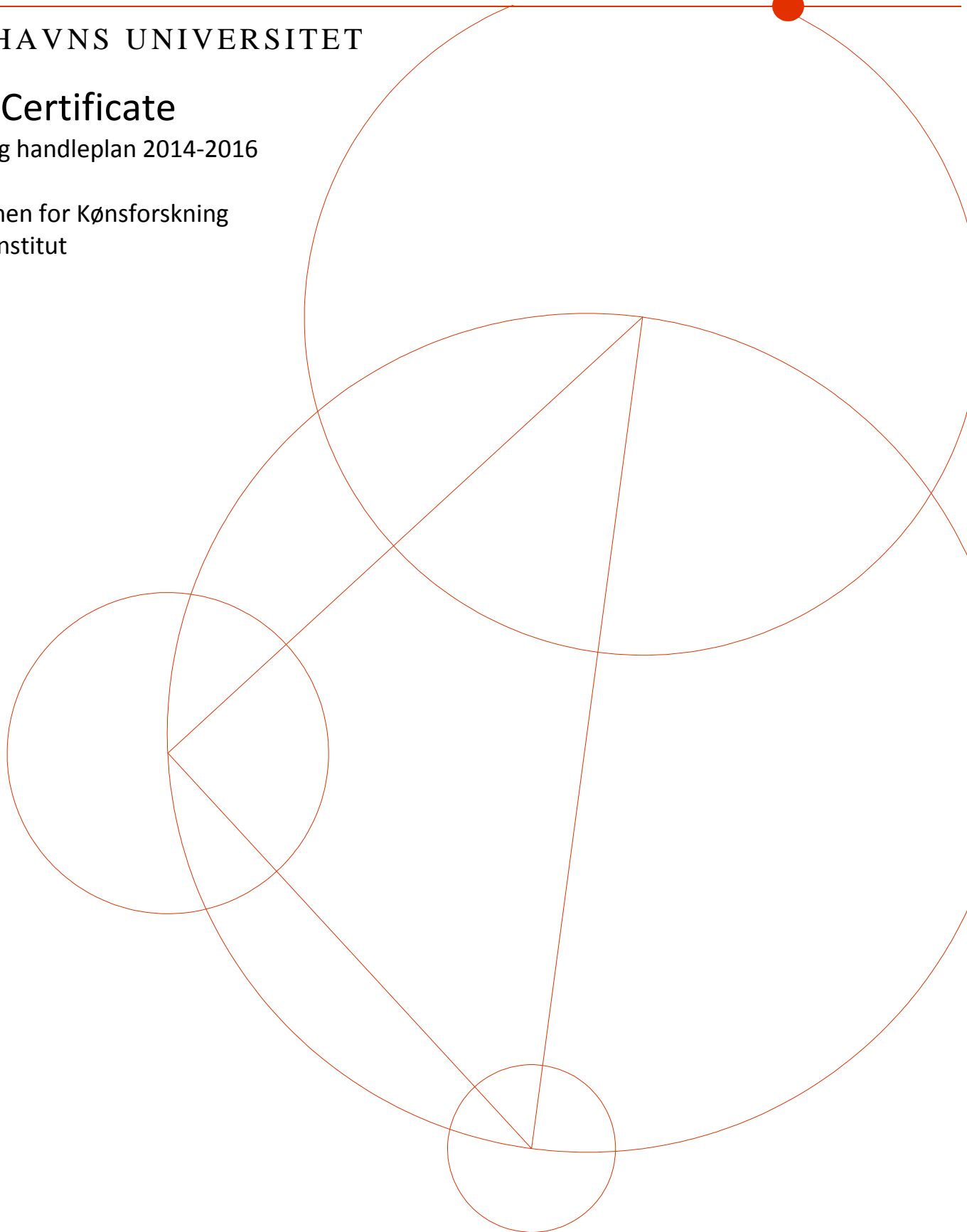

KØBENHAVNS UNIVERSITET

Gender Certificate

Evaluering og handleplan 2014-2016

Koordinationen for Kønsforskning
Sociologisk Institut

Rapportens indhold

Rapportens indhold	2
Gender Certificate	4
Executive summary.....	4
Formålet med Gender Certificate.....	6
Status: hvorfor kurser med fokus på køn og krop?	7
Hvorfor er tværfakultær undervisning relevant?	7
Gender Certificate: Organisation.....	8
Aftagerpanel:	9
Øvrige kurser, seminarer og sommerskoler i forbindelse med Gender Certificate	10
Eksempler på fagpakker:	11
Gender Certificate studerende	12
Hvem kan tildeles et Gender Certificate?.....	12
Kompetencer	13
Hvem er de studerende?	13
Konklusion og fremadrettede tiltag:	17
Fremtidige initiativer	19
Bilag 1: Eksempler på integration af kønsforskning i andre forskningsområder	20
Bilag 2. Oversigt over styregruppens medlemmer	22
Bilag 3: Oversigt over Gender Certificate-ordningens aktiviteter 2014-2016.....	23
Bilag 4: Rammer for Gender Certificate-ordningen	25
Bilag 5. Oversigt over aftagerpanelets medlemmer.....	26
Bilag 6. Liste over fagpakker i Gender Certificate	27
Bilag 7: Liste over certificerede kurser	31
Bilag 8: Spørgeskemaundersøgelse blandt studerende:	34
Bilag: 9 Koordinationens aktivitetskalender i perioden 2014-2016	37

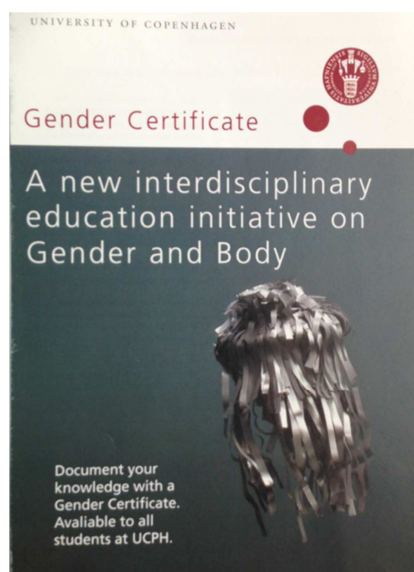
Denne rapport indgår som en del af KU 2016: Tværfaglig og tværfakultær uddannelse, hvor udviklingen af et 'Gender Certificate' indgår som delprojekt C.

Projektansvarlig: Lektor Hilda Rømer Christensen, Sociologisk Institut.

Rapporten er udarbejdet af Koordinationen for Kønsforskning, Sociologisk Institut, af akademisk medarbejder Marie Ahlberg Andersen og akademisk medarbejder Morten Hillgaard Bülow.

I rapporten indgår desuden delelementer af rapporten 'Køn på tværs af fagligheder. En interviewundersøgelse blandt KU-VIP'er om Gender Certificate Initiativet', udarbejdet i 2014 af videnskabelig assistent Matilde Lykkebo Petersen. Samt en spørgeundersøgelse blandt studerende om interessen i kurser om køn, udarbejdet i 2014 af studentermedhjælp Tinne Steffensen.

Efterår 2016.

KOORDINATIONEN FOR
KØNSFORSKNING

GENDER
BODY
DYNAMICS
GENDER CERTIFICATE

Gender Certificate

Executive summary

- **Formålet med** Gender Certificate er dels at skabe en mulighed for de studerende at kunne dokumentere deres viden og kompetencer inden for emnerne 'køn og krop', dels at styrke uddannelsesinitiativer på KU inden for dette område.
- Gender Certificate **tilvejebringer** relevante viden som imødekommer aktuelle samfundsmæssige behov. Dette dokumenteres af Gender Certificates aftagerpanel med 22 medlemmer fra forskellige institutioner, organisationer og virksomheder. Mange medlemmer efterspørger tværgående viden og kompetencer til løsning af kønsrelaterede udfordringer.
- Gender Certificate samordnes og administreres af Koordinationen for Kønsforskning, som er en tværfakultær enhed på Københavns Universitet. Koordinationens **tværfakultære styregruppe** står for kvalitetssikring af indholdet og bidrager til den videre udvikling af Gender Certificate-ordningen.
- Undervisningsudbud i køns- og kropstemaer på KU er **steget markant** i perioden fra 2014 til 2016. Fra et årligt gennemsnitligt udbud på 10-15 kurser før starten af Gender Certificate-ordningen, til rekorden i efterårssemestret 2016, hvor der blev udbudt 33 kurser med køns- og kropstemaer.
- I 2016 var i alt 256 kurser godkendt under Gender Certificate-ordningen, heraf 113 førstegangskurser og en række tilbagevendende teori og metode kurser (se bilag 7 for en liste over de samlede kurser). Antallet af ordningens **registrerede kurser** pr. semester er desuden stigende, fra 29 kurser i 2014 til 52 kurser i 2016.
- Gender Certificate er populært blandt KU studerende: Certificate nummer 100 udstedes primo 2017 og 200 studerende har forhåndsregisteret sig til et Certificate.
- Ordningen støtter KU's ambitioner om at **styrke tværfaglighed og internationalisering**. Af de 113 førstegangskurser var 48 kurser **udbudt på engelsk**, hvilket svarer til 43%. Mange engelsksprogede studerende deltager på kurserne.
- Gender Certificate er blevet **profileret** og synliggjort ved en række arrangementer og events på KU og udenfor, herunder lærermøder og studentermøder, ved internationale konferencer og seminarer, samt master classes og Ph.d. kurser. Derudover har Gender Certificate-ordningen sin egen hjemmeside, facebook platform og nyheder i universitetsavisen.

- Gender Certificate-ordningen kan ses som et **laboratorium for udvikling** af KU's tværfakultære undervisning. Ambitionen er at få ordningen til at spille sammen med og inspirere andre tværgående områder og tematiske satsninger, f.eks. indenfor klima, sundhed, sikkerhed m.v.
- Som del i den videre udvikling af tværfaglighed, kønsfaglighed og internationalisering på KU vil Gender Certificate-ordningen foreslå at **udvikle en 1 årig master uddannelse** i Gender and Body Dynamics, som selvstændigt supplement til Gender Certificate ordningen.
- Et andet forslag fra Gender Certificate-ordningen er at skabe **et samlet katalog**, decentralt på institutterne, hvor kurser knyttet til både denne ordning og andre tværfakultære uddannelsesmuligheder ved KU let kan findes og formidles. Dette vil skabe yderligere profilering af ikke blot Gender Certificate-ordningen, men alle KUs tværfaglige og internationale uddannelsesmuligheder.

Formålet med Gender Certificate

Tværfakultære og innovative kompetencer inden for området 'køn og krop' efterspørges i dag i stigende grad. I Danmark, Europa og globalt indgår 'køn og krop' i centrale konflikter og problemfelter i forhold til eksempelvis kulturmøder, krops- og sundhedsteknologier, samt nye etiske og demokratiske udfordringer. Samtidig er der et stort og udækket behov for disse kompetencer i både offentlige og private institutioner og virksomheder. Gender Certificate-ordningen imødekommer dette behov for tværgående viden og kompetencer, som er på forkant med både lokale og globale udviklinger.

Gender Certificate er et bevis, som dokumenterer den studerendes erhvervede kønskompetencer. Et Gender Certificate verificerer således den studerendes særlige fokus på og specialisering inden for kategorierne 'køn og krop' på tværs af sundhed-, natur-, samfund-, og kulturvidenskab. Det er et konkret tilbud til alle studerende på KU om at kunne kvalificere sig i køns- og kropsrelaterede emner på tværs af fakulteter. Initiativet indebærer, at de studerende frit kan kombinere allerede eksisterende kurser på de forskellige fakulteter, der er tilknyttet ordningen, og sammensætte deres egen individuelle fagpakke under rammerne af deres respektive studier. Denne oprustning af det tværvideenskabelige fokus på krop og køn er den første af sin slags i Danmark, som længe har haltet bagefter i forhold til udlandet.

Gender Certificate-ordningen er desuden en del af et tværfakultært uddannelsesinitiativ ved Københavns Universitet, som lægger vægt på udviklingen af tværfaglig forskning og undervisning. Formålet med det tværvideenskabelige Gender Certificate er dels at kvalificere og nytænke emner, metoder, teorier og faglig didaktik på tværs af fag og fakulteter, og dels en begrebs- og videnskabsteoretisk afdækning af nye forestillinger om krop og teknologi, kultur og natur, virtuel materialitet og sanser. Med certifikatet er ønsket at bygge faglig bro på tværs af humaniora, sundheds- og natur- og samfundsvidenskab. Et bærende element i initiativet er at kvalificere og nytænke emner, metoder og teorier, samt at inddrage køn og krop som analytiske kategorier.

Gender Certificate-ordningen består af en række tværfakultære undervisningstilbud på dansk og engelsk, som adresserer aktuelle spørgsmål om krop og køn på tværs af sundheds- og naturvidenskab, samfunds- og kulturvidenskab. Studerende, som ønsker at tydeliggøre en specialisering inden for køn og krop skal i løbet af sit uddannelsesforløb sammenlagt tage kurser svarende til i alt mindst 30 ECTS inden for emneområdet. Det er dog muligt at søge om dispensation for en opgave eller en bachelor inden for emneområdet.

Alt i alt kan Gender Certificate-ordningen ses som et laboratorium for udvikling af et kontinuerligt og profileret udbud af KU's tværfakultære undervisning og for udvikling af gode eksempler, når det gælder

"Tværvideenskab er nødvendig for at kunne behandle de store samfundsmæssige udfordringer som fx klima og sundhed og fedme. Hvis man som samfund skal adressere de problemer, er man nødt til at se på menneskers praksis – hvad er det, folk gør. Og skal man se på menneskers praksis, så er køn noget af det første der dukker op" - Professor Lotte Holm, Institut for Fødevarer- og Ressourceøkonomi.

tværfakultært samarbejde. Som sådan kan Gender Certificate-ordningen spille sammen med og inspirere andre tværgående områder og tematiske satsninger.

Gender Certificate initiativet har været en succes både når det gælder institutternes øgede udbud af relevante kurser og interessen blandt studerende på KU. Siden starten har næsten 200 studerende tilmeldt sig ordningen, og i begyndelsen af 2017 udstedes certificate nummer 100. Samtidig er antallet af kurser med køn og krops-temaer steget markant, fra 29 i 2014 til 52 i 2016.

Der har været stor interesse for ordningen både her på KU og i Europa, og både blandt studerende og videnskabeligt personale. Således er Gender Certificate initiativet nævnt som et excellence projekt i en aktuel ansøgning til EU Horizon 2020, hvor det er planlagt at afprøvet modellen på projektets partner-universiteter. Derudover kan det nævnes, at Gender Certificate-ordningen nævnes i rapporten PAGE (Positive Action for Gender Equality), hvori det kaldes Københavns Universitets fremragende eksempel på, hvordan man kan skabe opmærksomhed på køn hos både studerende og forskere, samt bidrage til gensidig læring.

Ordnningen støtter dermed både KU's ambitioner om at styrke tværfaglighed, kønsfaglighed og internationalisering.

Status: hvorfor kurser med fokus på køn og krop?

Køn og krop er i dag afsat for etiske valg og regulerende indgriben overalt i verden. Dette gælder for eksempel for aktuelle udfordringer som transnational mobilitet og trafficking, prostitution, adoption og reproduktive teknologier, som ikke er begrænset til, eller blot et anliggende for, det enkelte individ eller den enkelte nationalstat. Samtidig iværksættes nye internationale prestigeprojekter som human genome projektet, stamcelleforskning, og storstilede farmakologiske satsninger, hvor suveræniteten, sikkerhed og nye bioteknologier indgår i nye partnerskaber mellem private og offentlige aktører både nationalt og globalt.

Køn og krop er i forlængelse heraf blevet genstand for samtidige og modsatrettede bevægelser, udtrykt i deregulering og fejring af individets "frie valg" på den ene side, og i kønnets og kroppens indskrivning i nye bioetiske og sikkerhedsmæssige regimer på den anden side. Hvem og hvad styrer adfærd, og hvem skal ideelt set være ansvarlige for valg og reguleringer i forhold til mobilitet, livsstil, ernæring, fedme, abort, reproduktive og kropsforandrende teknologier?

Et tværfagligt felt som kønsforskning indeholder dermed flere forskellige måder at arbejde på tværs af køn og krops-relaterede problematikker og relaterede videnskabelige felter, og en skelnen mellem forskellige former for tværfaglighed er både brugbar i forhold til udviklingen af tværfakultær undervisning med et køns- og kropsperspektiv, og i arbejdet med at kortlægge faglige begrænsninger og potentialer i de allerede eksisterende arbejdskulturer på de forskellige fag. Kønsforskningsspektiver kan i den forbindelse indgå som tilgang til felter, hvor køn ikke traditionelt har været i fokus, men hvor et sådan fokus kan åbne for en nuancering af forskningsspørgsmål og –genstand.

Hvorfor er tværfakultær undervisning relevant?

Det primære fokus på køn og krop i Gender Certificate ordningen er motiveret af udviklingen inden for det tværfaglige kønsforskningssområde, hvor kritiske tilgange til kønsproblematikker i løbet af de sidste par

årtier har resulteret i en frugtbar teoretisk udvikling i forhold til kroppe og materialitet. Kønsforskningen har vist sig produktiv, ikke blot som vidensproducerende i forhold til specifikke emner inden for problemfeltet 'køn og krop', men også som metodologisk nyskabende for tværfaglige tilgange. Som problemfelt og analytiske kategorier er 'køn' og 'krop' ikke afgrænset til bestemte discipliner men fremstår som sammensatte kulturelle-naturlige fænomener. Derfor fordrer kønsforskning allerede i sit udgangspunkt tilgange, der går på tværs, eller samler, perspektiver fra flere fagligheder. Tværfaglige forskningsprojekter kan samtidig opdeles praktisk og analytisk i *multi-*, *inter-* eller *transdisciplinære* tilgange. *Multidisciplinaritet* betegner samarbejdet mellem forskellige disciplinære tilgange, hvor analytiske tilgange fra mere end én disciplin belyser emnets kompleksitet fra forskellige sider, men uden at udfordre eller skabe dialog mellem de disciplinære teorier og metoder. *Interdisciplinaritet* overskrider derimod grænser mellem disciplinære tilgange og skaber en syntese af teoretiske og metodiske tilgange, som åbner for nye forskningsspørgsmål og resultater. *Transdisciplinaritet* er en filosofisk betegnelse for en tilgang, som allerede i udgangspunktet stiller forskningsspørgsmål, der ikke kan tilskrives nogen bestemt traditionel disciplin¹ (se bilag 1 for eksempler på tværfaglige forskningsprojekter med en kønsforskingsdimension).

Gender Certificate: Organisation

Gender Certificate-ordningen blev lanceret som en ny kompetencemulighed for studerende ved KU i efteråret 2014 som led i KUs 2016-projekt om tværfakultære uddannelsesinitiativer. KUs 2016 projekt har som udgangspunkt, at tværfaglighed er et vigtigt redskab til at optimere KUs ressourcer og som en mere optimal måde at adressere "de sammensatte problemstillinger, verden står overfor i dag" (<http://www.ind.ku.dk/projekter/tvaerfag/>). Rammen for 2016-projektet er at styrke tværfaglig og tværfakultær undervisning og uddannelse ved KU, samt at kvalificere og nytænke emner, metoder og teorier og faglig didaktik på tværs af fag og fakulteter. Gender Certificate-ordningen skaber forudsætninger for, at studerende oplever en mere sammenhængende tværfaglig undervisning og uddannelse og udvikler tværfaglige kompetencer som imødekommer aktuelle samfundsmæssige behov

Gender Certificate administreres dagligt af Koordinationen for Kønsforskning, som er en tværfakultær enhed på Københavns Universitet med base på Det Samfundsvidenskabelige Fakultet (<http://koensforskning.soc.ku.dk/>).

Styregruppen for Koordinationen for Kønsforskning, som er tværfakultært sammensat og udpeget af dekanerne ved KU, står for den overordnede planlægning og kvalitetssikring af indholdet og udviklingen af Gender Certificate-ordningen. Den praktiske organisering og arbejdsdeling mellem styregruppe, koordination og KUs institutter ser således ud:

Styregruppen varetager følgende opgaver:

- Godkender undervisningstilbud tilknyttet Gender Certificate-ordningen.
- Behandler dispensationer, ansøgninger m.v. direkte relateret til Gender Certificate-ordningen.

---

¹ Lykke, Nina. 2010. *Feminist Studies. A Guide to Intersectional Theory, Methodology and Writing*. New York & London: Routledge.

- Bedømmer om den studerendes opnåede 30 ECTS falder inden for emnekredsen, hvorved et Gender Certificate kan udstedes.
- Rådgiver om udviklings- og formidlingsaktiviteter i forbindelse med Gender Certificate-ordningen.
- Bidrager til udviklingen af nye kernekurser i initiativet.

Koordinationen for Kønsforskning varetager følgende opgaver:

- Opdaterer og offentliggør et kursuskatalog til hvert semester med (af styregruppen) godkendte temakurser, kernekurser og ph.d.-kurser/master classes og sommerskolekurser.
- Udsteder Gender Certificate beviser.
- Varetager den daglige kommunikation med de studerende og besvarer spørgsmål vedrørende Gender Certificate (både fra studerende, samt på fakultets- og institutniveau).
- Ajourfører information vedrørende Gender Certificate på web og i skriftligt materiale.
- Rådgiver om det samlede rammeprojekt Tværfaglig Uddannelse i forbindelse med KU-2016 projektet.
- Udvikler og udbyder kernekurser i samarbejde med relevante fakulteter.
- Varetager daglige driftsopgaver.

Studienævnet på de enkelte fakulteter varetager følgende opgaver:

- Udbyder forskellige typer kurser efter nærmere aftale med Gender Certificate-initiativet.
- Behandler løbende ansøgninger om merit overførsel og forhåndsmeritgodkendelse.

Udfordringer og fremtidige udviklingsmuligheder

Hensigten var, at de institutter, der blev tilknyttet til ordningen, forpligtede sig til udbyde kønskurser med jævne mellemrum, minimum hvert andet semester. Koordinationens styregruppe, som består af repræsentanter for samtlige fakulteter på KU, blev samtidig tilbudt som sparringspartner i denne proces.

Parallelt med initiativet har det været hensigten at udvikle teori og metodefag inden for nyere kønsteorier/kvalitative og kvantitative metoder, som udbydes på tværs af fakulteterne og med lærere fra flere fakulteter som ansvarlige.

Indtil videre har institutterne været forbeholdne, når det gjaldt faste forpligtelser i forhold til regelmæssigt at udbyde kurser. Men udviklingen er ikke desto mindre gået i retning af et stigende antal kurser udbudt på KU, som indgår i ordningen, suppleret af udviklingen af et par tværfakultære kurser med fokus på kvantitative metoder og kønnede tal (se afsnittet nedenfor om kurser i Gender Certificate-ordningen).

Aftagerpanel

Der blev i efteråret 2016 etableret et aftagerpanel for Gender Certificate-ordningen, bestående af 22 repræsentanter for relevante samfunds, erhvervs- og kulturinstitutioner (se bilag 5 for en oversigt over aftagerpanelets medlemmer).

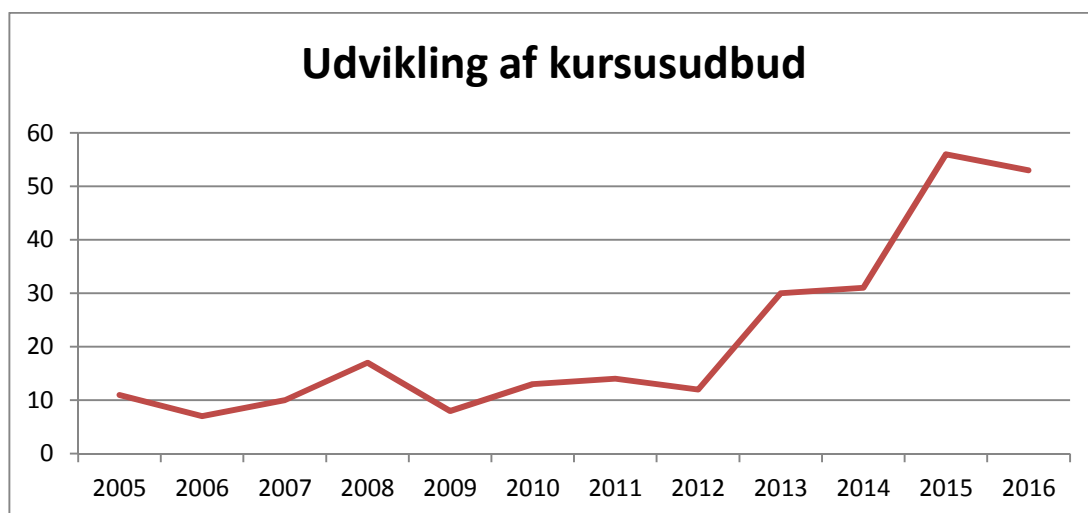
Formålet med panelet er at sikre kvaliteten af Gender Certificate-ordningen ved 1) at øge kontakten til aftagerinstitutioner udenfor universitetet med henblik på at styrke de studerendes jobmuligheder, 2) at få kvalificerede indspil fra relevante samfundsaktører i forhold til udvikling af nye undervisnings- og kompetencetilbud, samt 3) generelt at styrke kontakten til centrale aktører, institutioner og beslutningstagere i det danske samfund.

Aftagerpanelets medlemmer er udpeget for en 2 årig periode. Det første møde for medlemmerne af aftagerpanelet blev holdt i efteråret 2016. Aftagerpanelet efterspørger de kompetencer, som tilbydes af Gender Certificate-ordningen, f.eks. i kommuner, sundhedsvæsen, transportsektoren, for NGO'er, i medier og i den offentlige debat. Aftagerpanelet bidrager fremover til at styrke Gender Certificate-ordningens arbejdsmarkedstilknytning og sikre fokus på erhvervskompetencer for de studerende på Gender Certificate-ordningen.

Kurser i Gender Certificate-ordningen

Konkret giver Gender Certificate-ordningen mulighed for at udvikle og samordne kurser og andre studierelevante aktiviteter på Københavns Universitet. Rammerne for ordningen er gengivet i bilag 4.

Undervisningsudbud i køns- og kropstemaer på KU er steget i perioden fra 2014 til 2016. Fra et gennemsnitligt udbud på 10-15 pr. år før starten af Gender Certificate, til rekorden efteråret 2016, hvor der blev udbudt 33 kurser med køns- og kropstemaer. Dette afspejler en øget opmærksomhed på vigtigheden og relevansen af køns- og kropsrelevante emner i løbet af de sidste 10 år, hvilket Gender Certificate-ordningen blandt andet har bidraget til. Ved udgangen af 2016 var i alt 256 kurser godkendt til Gender Certificate-ordningen, heraf 113 unikke kurser og en række tilbagevendende kurser (se bilag 7 for en liste over de samlede kurser). Antallet af ordningens registrerede kurser pr. semester er desuden stigende, fra 29 kurser i hele 2014 til 52 kurser i hele 2016.

Øvrige uddannelsesudbud i forbindelse med Gender Certificate

Ordningen indebærer derudover udvikling af nye studenteraktiverende undervisningsformer med brug af sommerskoler og intensive forløb, som kan passes ind i forskellige studieordninger og åbner op for

deltagelse af betalingsstuderende på enkeltfagsordning udefra (se bilag 9 for en oversigt over alle aktiviteter relateret til Gender Certificate 2014-2016).

Internationale sommerskoler

Koordinationen har indtil videre afholdt 4 sommerskolekurser som del af Gender Certificate ordningen med fokus på teoretiske, metodiske og komparative emner (kvantitative metoder, køns og kropsteorier, samt køn i et transnationalt Kina–Danmark perspektiv).

Gender and Body-dynamics, Ph.D-kurser, masterclasses og gæsteprofessorer

Koordinationen har afholdt to engelsksprogede master classes samt et Ph.D-kursus med deltagelse af både kandidat og Ph.d.-studerende. Aktiviteterne blev afviklet med gæsteprofessorer fra førende universiteter UC Berkeley, Amsterdam University og Fudan University i Kina. Aktiviteterne blev finansieret af Velux fonden og Sociologisk Institut. Koordinationen har herved bidraget til profilering og internationalisering af køns og krops temaer på KU for både unge forskere og kandidatstuderende. Desuden er der afholdt to velbesøgte tværfaglige seminarer, som havde fokus på skilsmisse og hverdagsliv i det nye Kina.

Eksempler på fagpakker

Global Health and Rights:

Health and Human Rights (English)
International family law and comparative family law - marriage, cohabitation and registered partnerships (Law)
Gender and Legal Culture (Law)
Strategies for Health Promotion and Disease Prevention (Global Health)

Private og offentlige kroppe:

Krop og Politik - mellem det kollektive og individuelle (Dansk)
Krop og Samfund (Statskundskab)
Gender and legal culture (Jur.)
Kroppens kulturhistorie (Idræt)
Situert krop i bibelsk belysning (Teo.)

Ret og reproduktion før og nu

Nye reproduktionsteknologier (Soc)
Gender and legal culture (Jur.)
Køn, krop og forplantning i europæisk medicin og naturfilosofi (Saxo)
Stat, Familie og Barn (Jur.)

Se bilag 6 for en liste over mulige fagpakker.

Udfordringer og fremtidige udviklingsmuligheder

Endvidere undersøges muligheden for i fremtiden at udvikle en mulighed for de studerende for at afløse fag med praktikophold på relevante institutioner som led i Gender Certificate-ordningen. KU's satsning på nye undervisningsformer gør det oplagt at eksperimentere med E-learning og fjernundervisning både for KU studerende og for studerende udefra. Ordningen har desuden et stærkt ønske om at Gender Certificate kan figurere som en samlet pakke under index på kursuslisten på KU's hjemmeside, eksempelvis i en gruppe sammen med andre tværfakultære uddannelser. Desuden ville det være ønskeligt, hvis udenlandske

studerende blev gjort opmærksom på det store katalog af sommerskoler, herunder de tværfakultære Gender Certificate kurser.

Disse rammer giver med andre ord mulighed for løbende inklusion og udvikling af tværfaglige og tværfakultære undervisningstilbud med inddragelse af en række forskellige pædagogiske og didaktiske undervisningsformer. Dermed skabes et rum for synergi mellem ellers adskilt universitetsundervisning (med fokus på køn og krop), hvor de forskellige faglige perspektiver og integrationen af disse hos de studerende vil understøtte og bibringe unikke tværfaglige køns- og krops-teoretiske og analytiske færdigheder. Det er et håb, på sigt, at ordningens fleksible design for tværfakultære kurser og undervisningsformer på KU kan få afsmittende effekt på andre tværgående KU uddannelsesinitiativer som f.eks. Climate Change, Asian Dynamics og Europa Uddannelserne. Gender Certificate ordningen kan desuden ses som led i en styrket, international KU profil indenfor tværvidenskabelig undervisning, særligt i forhold til emnet køn og krop.

Gender Certificate studerende

Gender Certificate er opbygget efter en struktur, hvor de studerende i første omgang skal registrere sig til ordningen for senere hen at kunne indsende dokumentation for afsluttede og beståede relevante fag. Samlet er der ved slutningen af 2016 i alt 172 registreringer, heraf 29 registreringer i 2014, 70 registreringer i 2015, og 73 registreringer i 2016. Ved udgangen af 2016 havde i alt 79 studerende fået udstedt et Gender Certificate diplom.

Den kontinuerlige strøm af tilmeldinger fra studerende, som ønsker at kvalificere sig med et Gender Certificate, viser at Gender Certificate-ordningen rammer en stigende interesse for at erhverve kompetencer i disse emner blandt KUs studerende. Der ligger på nuværende tidspunkt 72 ansøgninger klar til godkendelse, med en bred spredning fra forskellige institutter og fakulteter.

"Jeg bruger mit gender certificate i mit arbejde som psykolog. Jeg er privat praktiserende og får ofte klienter der har problemstillinger som indeholder et element af køn og krop. Derfor anvender jeg den viden jeg har opnået igennem kurserne, til at hjælpe mine klienter til at få bedre indsigt i nogle af de nutidige udfordringer/problematikker der kan knytte sig til køn."

- Michael, Cand.Psych.

Hvem kan tildeles et Gender Certificate?

Regulære studerende indskrevet ved KU (både kandidat og bachelor):

Den studerende skal i løbet af sin samlede uddannelse tage kurser svarende til minimum 30 ECTS inden for emnekredsen. For regulære studerende indskrevet ved KU gælder det, at alle 30 ECTS skal tages på KU.

Meritstuderende fra andre universiteter og udvekslingsstuderende (både kandidat og bachelor):

Den studerende kan som en del af sit samlede uddannelsesforløb ved KU få tildelt et Gender Certificate. Den studerende skal i løbet af sin uddannelse tage kurser svarende til minimum 30 ECTS inden for emnekredsen. For både meritstuderende og udvekslingsstuderende gælder det dog, at alle 30 ECTS tages på KU og afsluttes i løbet af studietiden på KU.

Kompetencer

Kompetencemålene for den studerende indebærer blandt andet:

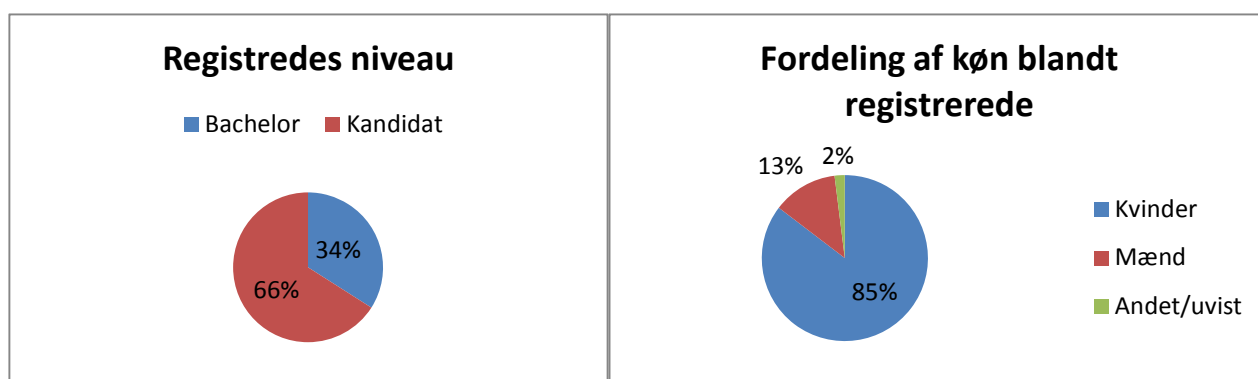
- At kunne forstå og analysere relevante videnskabelige artikler og anden faglitteratur omhandlende køn og krop.
- At kunne anvende køn og krop som analytiske kategorier, samt at arbejde med disse både metodisk og teoretisk i forskellige sammenhænge i både dansk, nordisk og globalt perspektiv.
- At kunne arbejde tværfagligt i videnskabelige sammenhænge med komplekse problemstillinger vedrørende krop og køn.
- At kunne arbejde kritisk med akademiske og videnskabelige tekster ud fra en problemstilling, der inddrager køn og/eller krop.
- At kunne formidle viden og indsigter om køns- og kropsforskningens væsentligste problemstillinger.

"Indtil videre har jeg nok primært brugt mit certifikat i min kvote 2 ansøgning til psykologi KU, hvor jeg kom ind i år. Men ud over det har jeg været rigtig glad for de fag jeg havde og bruger den tænkning jeg har lært der rigtig meget i min hverdag og i mit videre studie."

- Augusta, psykologi

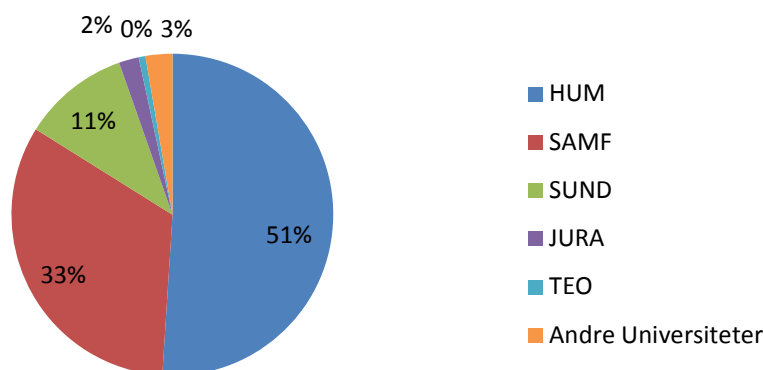
Hvem er de studerende?

Omkring 2/3 (66%) af de registrerede studerende er på kandidatniveau eller nylig dimittender, mens den resterende 1/3 (34%) er på bachelor niveau. Det er desuden forventeligt, at en del studerende registrerer sig som BA-studerende, men først i løbet af deres kandidat vil opnå et certifikat. De studerendes kønsfordeling er 85% selv-definerede kvinder, 13% selv-definerede mænd og 2% andet/ukendt.

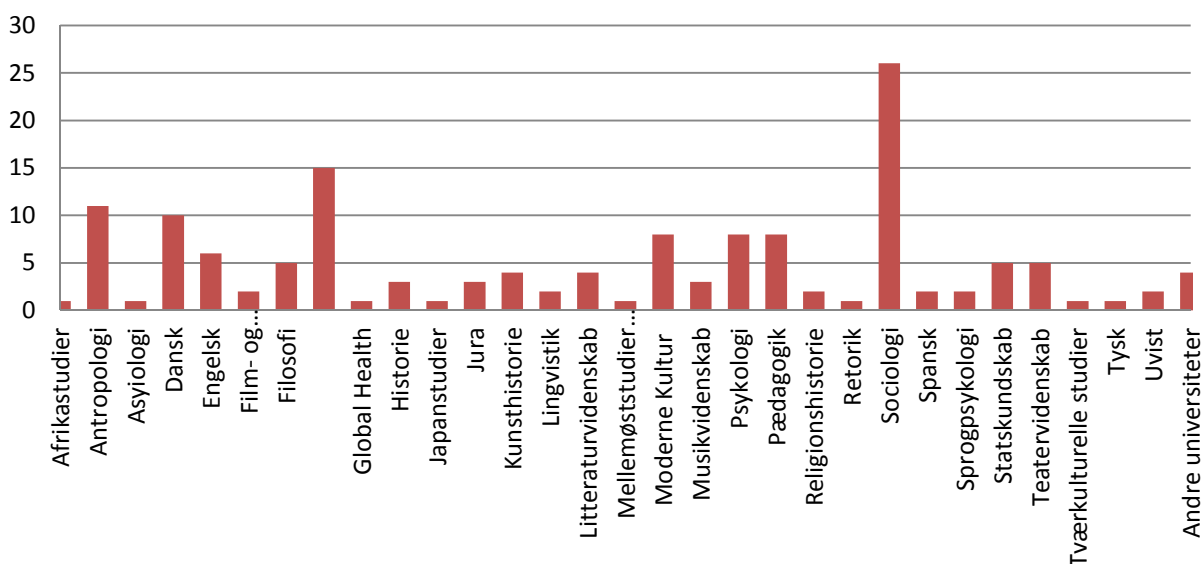

De studerende, der har registreret sig til Gender Certificate-ordningen kommer hovedsagelig fra humanistiske (51%) og samfundsvidenskabelige uddannelser (33%; især fra sociologi), men også sundhedsvidenskab (Folkesundhedsvidenskab) er godt repræsenteret (11%) og antallet af studerende fra ikke-HUM/SAMF er stigende. Se figurerne på næste side for en oversigt over de studerendes faglige baggrunde.

Fordeling af alle registreringer på fakulteter

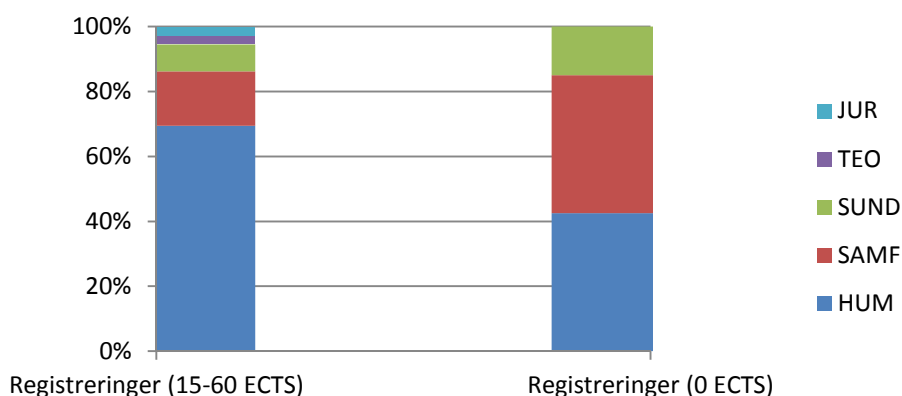
Hvor kommer de studerende fra?

Barrierer for de studendes deltagelse

En specifik udfordring for Gender Certificate-ordningen har vist sig at være det, man kunne kalde tværfakultære forhindringer for de studerende, som ikke altid har mulighed for at tage kurser uden for deres fakultet. Hver tredje studerende i efteråret 2016, som har registreret kurser, har taget kurser uden for deres fakultet, med størst udveksling mellem det Samfundsvidenskabelige Fakultet og det Humanistiske Fakultet. Dette dækker dog samtidig over en skævhed mellem de studerende, der allerede har registreret kurser, og de studerende, der er tilmeldt ordningen, men uden at registrere kurser. Nedenstående figur kan således læses som at højre søjle er udtryk for interesserede studerende, mens at søjlen til venstre er udtryk for praktiske hensyn ift. fagtilmelding og antal ECTS, som man kan tage i valgfag.

Fakultetsfordeling fordelt på registrerede ECTS

De fleste studerende tager kurser på HUM, hvor udbuddet inden for køn og krop også er størst. De studerende, der tager tilvalgsfag på Center for Kønsforskning og hermed "automatisk" kan indløse 30 ECTS til et Gender Certificate udgør ca. 70 % af de først udstedte certifikater, men tendensen ser ud til at blive udlignet med en større spredning på de øvrige fakulteter i 2017/2018. Se desuden bilag 8 for flere detaljer om de studerendes valg og ønsker.

Ekstern kommunikation

Da Gender Certificate er et nyt initiativ har særligt synliggørelse været et vigtigt element i kommunikationen.

Dette er blevet gjort ved:

1. Opdateringer og påmindelser om deadlines for Gender Certificate på både facebook og hjemmeside.
2. Kortere webnyheder om Gender Certificate initiativet og dets udvikling, formidlet på hjemmesiden, via facebook, nyhedsbrev og andre online medier såsom uniavisen.
3. Opdateringer af relevante/godkendte kurser på kropps- og kønsområdet.
4. Udarbejdelse af forslag til sammensætning af fagpakker.
5. Udarbejdelse af materiale om Gender Certificate i form af en pjece på henholdsvis dansk og engelsk.
6. Udarbejdelse af visuelt materiale til seminarer, konferencer og arrangementer i forbindelse med Gender Certificate.
7. Afvikling af arrangementer og seminarer med tilknytning til Gender Certificate. Blandt andet skilsmisse-seminar i forbindelse med lancering af Gender Certificate.
8. Direkte kommunikation med de studerende gennem:
  - a. Email.
  - b. Information til undervisningen.

- c. Tilstedeværelse ved kursusbazarer og undervisningsdage.
  - d. Åben dør politik til kontoret.
  - e. Pop-up bod på alle fakulteter.
9. Info-møder om Gender Certificate både for undervisere og studerende.
10. Udarbejdelse af spørgeskema vedrørende behovet for et Gender Certificate.

Der er fire centrale målgrupper for den eksterne kommunikation, og de stiller forskellige krav til vores kommunikation: de studerende, undervisere, studievejledere, aftagerpanel/arbejdsgivere. Kommunikation med de studerende udgør en betydelig del af kommunikationsarbejdet med Gender Certificate. Når vi er i dialog med de studerende, får vi god forståelse af de udfordringer, som er knyttet til initiativet, samt hvilke behov, der er for at kunne dokumentere kønsfaglig viden.

Udfordringer og fremtidige udviklingsmuligheder

Der mangler synliggørelse af tværfakultære uddannelsestilbud i KUs kursuskataloger samt på fakulteternes hjemmesider. Derudover ville en samlet platform for udbud af tværfakultære undervisningstilbud og uddannelser på KU kunne gøre det lettere for de studerende at finde kurser både inden for Gender Certificate-ordningen og andre lignende uddannelsesinitiativer.

På Koordinationen for Kønsforskning's hjemmeside findes en oversigt over hvilke aktuelle og tidligere kurser, der er tilknyttet ordningen: <http://koensforskning.soc.ku.dk/gendercertificate/kurser/>.

Konklusion

Gender Certificate - en succeshistorie på KU!

Gender Certificate-ordningen blev lanceret som en ny kompetencemulighed for studerende ved KU i efteråret 2014 som led i KUs 2016 tværfaglighedsprojekt. På bare to år har næsten 200 studerende tilmeldt sig ordningen, og meget snart udstedes certificate nummer 100. Gender Certificate er en mulighed for alle studerende på KU, BA som KA studerende fra alle KUs fakulteter, og kravet er, at den studerende har taget kurser svarende til mindst 30 ETCS. Kurserne skal have fokus på køn og krop – teoretisk, metodisk og empirisk – og kursene skal være certificerede indenfor ordningen. Derudover er det muligt at tage et Certificate Praksis ved tilknytning til et relevant praktik sted, og et Certificate Plus, hvis de 30 ETCS tillægges et speciale med relevant tema og metode.

Styrke kvalitet, relevans og kontakt til aftagerinstitutioner

Koordinatoren for Kønsforskning på KU har sammen med den tværfaglige styregruppe for Gender Certificate nedsat et aftagerpanel bestående af 22 repræsentanter for en række vigtige samfunds, erhvervs- og kulturinstitutioner. På det første møde i november 2016 blev der fra samtlige medlemmers side udtrykt stor interesse for initiativet, der blev set som relevant og nytænkende. Gender Certificate imødekommer behovet for kandidater med kompetencer på disse felter i kommuner, sundhedsvæsenet og transport, for NGOer og i medier og den offentlige debat. Prodekan Birgitte Sloth, der bød velkommen på mødet på KUs vegne, pegede på KUs ambitioner og interesse for tværfakultære initiativer som dette. Certificate-modellen er både enkel og fleksibel og kan tjene som model for konsolidering af tværfakultære kompetencemuligheder på KU også inden for andre temaer, som f.eks. klima, sundhed, sikkerhed osv.

Styrke tværfakultære undervisningstilbud på KU

Gender Certificate-ordningen er del af KUs 2016 tværfaglighedsprojekt, som er ved at blive afsluttet og evalueret. Det ville være helt oplagt at KU laver en opfølgning af tværfaglighedsprojektet med henblik på at forbedre mulighederne for at udbyde tværfakultære og nytænkende undervisningstilbud på KU. Ikke mindst for at øge de studerendes muligheder for at opnå tværfakultære og innovative kompetencer, der lige nu efterspørges både i Danmark og internationalt. KUs tværfaglighedsprojekt har bl.a. peget på udfordringerne ved at udbyde undervisning på tværs af institutter og fakulteter på KU, organisatorisk, finansielt etc. Nogle af disse problemer kunne løses ved at etablere en tværfakultær enhed, som man eksempelvis har gjort det ved Wiens Universitet, der ligesom KU har en traditionel fakultetsopdeling. Her har VIPer fra alle fakulteter mulighed for at spille forslag til undervisning ind til en tværgående *Elective Course* institution, hvorefter fagene udbydes i et samlet katalog til de studerende. Enheden sørger så for administration, organisation og finansiering af undervisningen. Det er en ordning, som fungerer glimrende og som tiltrækker flere tusinde studerende hvert år.

Fremtidige initiativer – Handlingsplan 2017-2020

I den kommende periode fra 2017-2020 er det hensigten at konsolidere og udvikle Gender Certificate-ordningen både indadtil og udadtil.

Konsolidering af den nuværende Gender Certificate ordning

Den nuværende ordning vil blive videreudviklet og konsolideret på følgende områder gennem aftaler med institutter/læremøder/didaktik/pædagogik og registrering og udvikling af kontinuerlige undervisningstilbud.

Milepæle 2017-2020:

- Fornyelse og udvidelse af de samarbejdsaftaler, der blev indgået i 2014 med KUs institutter og centre.
- Tilpasning af Gender Certificate-ordningen til nye og opdaterede studieordninger.
- Initiering af nye tematiske udbud med køns- og kropstemaer.
- Pjece/manual til undervisere fra SUND og SCIENCE.
- Udvikling af 1-2 teorikurser med særligt fokus på science og sundhedsvidenskab.
- Afholdelse af årligt læremøde for Gender Certificate undervisere.
- Etablering af et alumne netværk – med et årligt tilbagevendende event.

Styrke kontakt til aftagerinstitutioner og øget internationalisering

Der etableres praktikaftaler med relevante praktikinstitutioner samt relevante internationale uddannelser indenfor feltet. Derudover sonderes muligheden for at etablere et Gender Certificate for aftagerinstitutioner. Dette styrker både de studerendes viden og kvalifikationer og øger KUs profil på dette felt, nationalt og internationalt.

Milepæle 2017-2020:

- Etablering af en praktik ordning gennem aftaler med praktiksteder og aftagerinstitutioner.
- Etablering af lettere international udveksling for de studerende gennem oprettelse af oversigter over relevante internationale uddannelser samt udarbejdelse af internationale udvekslingsaftaler.
- Afsøgning af muligheden for at udvikle et Gender Certificate for aftagerinstitutioner.

Koordinere og styrke synlighed, kommunikation og tværfakultært samarbejde

De nuværende praksisser for kommunikation, synlighed og tværfakultært samarbejde vil fortsat blive udviklet. Formålet er at skabe et mere fleksibelt kommunikationssystem til annoncering af KUs tværfakultære aktiviteter, samt at afsøge muligheder for fleksible tværfakultære samarbejdsmodeller, eventuelt som en tværgående *elective course* institution.

Milepæle:

- Konsulterende møder med relevante kommunikationsenheder.
- Konsulterende møder med relevante pædagogiske enheder og KOFU.

Nye initiativer

På baggrund af de nuværende erfaringer og ønsker til videre udvikling af Gender Certificate-ordningen er der desuden fremkommet flere ønsker til nye initiativer til uddannelsesmuligheder på KU.

Milepæle 2017-2020:

- Udvikling af tværfaglige sommerskole kurser specifikt inden for Gendered Innovations feltet i samarbejde med konkrete virksomheder/aftagerinstitutioner, med arbejdstitlen "Gendering organizations and innovations: collaborative courses on gender, body and entrepreneurship". Herunder kan der eksempelvis søges tværfakultære midler 2017 på SAMF.
- Udvikling af en 1 årig masteruddannelse. Der udvikles et forslag til en 1 årig master i Gender and Body Dynamics. Der søges støtte til udviklingsinitiativet både internt på KU og eksternt.

Bilag 1: Eksempler på integration af kønsforskning i andre forskningsområder

Et tværfagligt felt som kønsforskning indeholder flere forskellige måder at arbejde på tværs af køn og krops-relaterede problematikker og relaterede videnskabelige felter, og en skelnen mellem forskellige former for tværfaglighed er både brugbar i forhold til udviklingen af tværfakultær undervisning med et køns- og kropsperspektiv, og i arbejdet med at kortlægge faglige begrænsninger og potentialer i de allerede eksisterende arbejdskulturer på de forskellige fag. Kønsforskningsspektiver kan i den forbindelse indgå som tilgang til felter, hvor køn ikke traditionelt har været i fokus, men hvor et sådan fokus kan åbne for en nuancering af forskningsspørgsmål og –genstand. Tre eksempler på, hvordan dette er gjort i eksisterende forskningsprojekter, gives i det følgende:

Eksempel 1: Ikke-smitsomme sygdomme som hjertekarsygdomme, cancer og diabetes er ifølge WHO hovedårsagerne til dødelighed i verden i dag, og risikofaktorer som usund kost, manglende fysisk aktivitet og rygning er skyld i størstedelen af disse sygdomme (WHO 2009). Forekomsten af disse risikofaktorer varierer dog mellem landenes indkomstgrupper og med kønslige variationer uden at årsags-sammenhænge står klare (WHO 2011). Ét eksempel på et tværvidenskabeligt forskningsprojekt med kønsforskningsspektiv har derfor analyseret kønsvariationer i forhold til risikofaktorer, hvor integrationen af biologiske og sociale forhold undersøges i et livsforløbsperspektiv. Et andet projekt har analyseret køns-specifikke responser på stofskifte, diæt og næringsstof ved hjælp af en integration af køns-analyse med nutri-genomik, hvilket har skabt forståelse for, hvordan kost påvirker kvinder og mænd på genetiske, molekylære og celle-niveauer (Schiebinger 2013, 28). Begge eksempler er interdisciplinære projekter, hvor kønsforskning og andre faglige tilgange er integreret så nye fælles spørgsmål stilles, og resultaterne rummer kompleksitet og nuancer, som én faglighed ikke kan fange alene.

Eksempel 2: I 2007 blev ca. 500.000 såkaldte total knæ-alloplastik operationer (TKA) udført på verdensplan, heraf ca. 2/3 på kvinder. Et øget fokus på kvinders sundhed fra 1990'erne medførte at 'køns-specifikke' knæ begyndte at blive fremstillet og markedsført til kvinder. Firmaer, som udviklede disse knæproteser, har dog ikke kunnet dokumentere kliniske fordele i forhold til ikke-kvinde-specifikke knæproteser. Undersøgelser af køn i sammenhæng med andre variabler som højde, etnicitet og kropssammensætning viser derimod, at en variabel som højde giver bedre indikation end kønsvariabler på hvilket knæimplantat, der bør vælges. Dette peger på en problematisk overbetoning af kønsforskelle, hvilket har konsekvenser for forskningens kvalitet og patientsikkerheden. Det 'kvinde-specifikke' knæ kan være et dårligt match for nogle kvinder og et godt match for nogle mænd, fordi knæ-morfologi varierer inden for kønnene (Schiebinger 2013, 29).

Eksemplet viser hvordan kønsforskningen kan inddrages i områder, hvor køn og kønsforskelle er væsentlige, og hvor kønsforskningstilgange kan udvide blikket i den givne forskningskontekst og på den måde opkvalificere forskningen. I eksemplet benyttes en intersektionel analyseform, udviklet inden for kønsforskningen, som inddrager og analyserer kontekstrelevante kategorier såsom klasse, etnicitet, køn, seksualitet, alder – og i denne sammenhæng: 'fysiologi', 'sygdomsmønster', 'sundhedsparametre' mm. – i forhold til hinanden. Denne type forskningsprojekter kan både være interdisciplinær, hvis der skabes nye, integrerede forskningsspørgsmål og resultater, men kan også være multidisciplinær, hvor samarbejde mellem faggrupper gør sig gældende på en måde, hvor de arbejder sideløbende for at belyse et problem fra forskellige vinkler. Intersektionalitetsperspektivet kan samtidig ses som et transdisciplinært metablik på, hvad fokus på kønsforskelle betyder for måden at definere forskningsspørgsmål og –genstand, og som en måde at forstå køns-kategorien som meningsfuld i intersektion med andre betydnings-skabende kategorier.

Eksempel 3: Iskæmisk hjertesygdom (IHD) er den største dødsårsag for kvinder i USA og Europa. Hjertesygdomme er dog primært defineret som sygdomme, der rammer mænd og evidens-baserede kliniske standarder er baseret på patofysiologi og udfald hos mænd, hvilket har resulteret i at kvinder ofte bliver fejl- eller underdiagnosticeret. Stigende opmærksomhed på dette problem har ført til flere forskningsprojekter og nye forskningsspørgsmål vedrørende sygdomsdefinitioner, symptomer, diagnoser, forebyggelse og behandling. Inddragelsen af et kønsperspektiv har medført en stor øget viden om hjertesygdomme, og inklusionen af kvinder – med forskellig social og etnisk baggrund – i forskningen har ført til bedre forståelse af sygdomme for både kvinder og mænd (Schiebinger, 2013: 30). Eksempelvis har kønsanalyser i klinisk forskning medført en redefinition af patofysiologien ved IHD, hvor (særligt yngre) kvinders hjertesygdomme ofte har en anden patofysiologi end den, der fremkommer hos (yngre) mænd. Nye diagnostiske teknikker – nogle stadig eksperimentelle – har desuden vist sig mere effektive (end angiografi) i undersøgelsen af årsager til IHD hos kvinder med brystmerter, hvor der ikke er tale om obstruktiv koronarsygdom. En øget forståelse af kønsforskelle i symptomer har desuden ført til tidligere og bedre diagnoser af kvinder med IHD; og en hypotese om kardioprotektiv virkning af østrogener har vist sig at være oversimplificeret og er blevet gentænkt i lyset af omfattende forsøg med hormonerapi i overgangsalderen. I forhold til risikofaktorer og forebyggelse har kønsanalyser desuden vist, at en risikofaktor som rygningens skadelige virkninger i forhold til åreforkalkning er større blandt kvinder end blandt mænd (Schiebinger, 2013: 30).

Disse tre eksempler viser, hvordan forskningsmæssige problemstillinger kan opkvalificeres af et kønsforskningsperspektiv samt forskellige måder at gribe tværfaglighed an på i konkrete forskningsprojekter. De forskellige måder at stille spørgsmål på og tænke integration af fagligheder har samtidig influeret Gender Certificate ordningens arbejde med tværfaglighed i forhold til undervisning og kursusudbud.

Bilag 2. Oversigt over styregruppens medlemmer

Medlemmer

Prodekan Birgitte Sloth
Det Samfundsvidenskabelige Fakultet

Hilda Rømer Christensen
Sociologisk Institut
Koordinationen for Kønsforskning
Det Samfundsvidenskabelige Fakultet

Professor Lotte Holm, Ph.D
Institut for Human Ernæring
Det Natur- og Biovidenskabelige Fakultet

Lektor Lone Friis Thing
Institut for Idræt og Ernæring
Afdeling for historie og samfundsvidenskab
Det Natur- og Biovidenskabelige Fakultet

Lektor Johanne Stubbe T Christensen
Afdeling for systematisk teologi
Det Teologiske Fakultet

Professor Hanne Petersen
Center for Retskulturelle studier
Det Juridiske Fakultet

Lektor Lone Schmidt
Institut for Folkesundhedsvidenskab,
Afdeling for Social Medicin
Det Sundhedsvidenskabelige Fakultet

Adjunkt Lourdes Cantarero Arevalo
Institut for Farmaci
Social and Clinical Pharmacy
Det Sundhedsvidenskabelige Fakultet

Lektor Mons Bissenbakker
Institut for Nordiske Studier og Sprogvidenskab
Center for Kønsforskning
Det Humanistiske Fakultet

Suppleanter

Professor Bente Rosenbeck
Center for Kønsforskning
Institut for Nordiske Studier og Sprogvidenskab
Det Humanistiske Fakultet

Professor Emeritus Gertrud Ursula Pfister
Institut for Idræt og Ernæring
Idræt, Individ, Samfund
Det Natur- og Biovidenskabelige Fakultet

Videnskabelig assistent Verena Lenneis, PhD
Idræt, individ & samfund
Det Natur- og Biovidenskabelige Fakultet

Postdoc Bodil Just Christensen
Institut for Fødevarer og Ressourceøkonomi
Sektion for Forbrug, Bioetik og Regulering
Det Natur- og Biovidenskabelige Fakultet

PhD Freya Semanda
Det Juridiske Fakultet

Professor Lisbeth E. Knudsen
Institut for Folkesundhedsvidenskab
Afdeling for Miljø og sundhed
Det Sundhedsvidenskabelige Fakultet

Bilag 3: Oversigt over Gender Certificate-ordningens aktiviteter 2014-2016

Administration:

- I samarbejde med koordinationens styregruppe har ordningen udviklet rammer for certifikatet; regler, procedurer m.m. samt gennem styregruppen certificeret relevante kurser.
- Tilmelding og kontakt med studerende via mailen
- Løbende kontakt med relevante studienævn, kursuskoordinatorer og undervisere vedr. kurser der certificeres til ordningen
- Udformning og udstedelse af selve certifikatet (første udstedelse april 2015)
- Opstart og grundlæggelse af aftagerpanel til Gender Certificate

Udarbejdelse af materiale:

- Pjece (dansk og engelsk) om Gender Certificate
- Plakat Gender Certificate
- Info på web:

PR og informationsmøder:

- Informationsmøder for studerende ved semesterstart
- Opdatering af web og facebookside
- Dialogmøder for undervisere med introduktion til Gender Certificate og workshop om køn i undervisning på tværs af fakulteter.
- Besøg på relevante kurser med information til undervisere og studerende og runddeling af pjecer

Undervisningstilbud:

I 2014 afholdtes sommerkurset "Kønne(de) tal" , der med forskellige cases satte fokus på overlap mellem køn, krop og kvantitative metoder. På kurset deltog knap 30 studerende fra både farmaci, medicin, sociologi og litteraturvidenskab.

Events og lancering:

I forbindelse med lancering af Gender Certificate har Koordinationen arrangeret events med:

- Maj 2014: Prof. Aihwa Ong, UC Berkeley, Sociologisk Institut. Ong gav to offentlige forelæsninger med titlerne "Reassembling the Body" og "Global Baby, Donor Baby", efterfulgt af en master class for Ph.d.-studerende, hvor 15 deltagere gik i dialog med Ong om centrale begreber i hendes forfatterskab.
- Juni 2014: Michael Kimmel, førende maskulinitetsforsker fra USA talte om maskulinitet, vrede og ekstremisme i forelæsningen: "Angry White Men: Race, Class and Gender on the Extreme Right in Europe and the United States" med over 350 tilhørere.
- September/oktober 2014: Annemarie Mol (Velux professor 2014), filosof og professor i kroppens antropologi ved Amsterdam Universitet. I samarbejde med Sociologisk Institut og Koordinationen for Kønsforskning afholdtes både to åbne forelæsninger om tværfaglig og kritisk feministisk teori; et Ph.D. kursus om kroppe, værdier og praksis; samt, i samarbejde med hhv. SUND og SCIENCE, en master class for yngre forskere om "Material-Semiotic Explorations".

- Marts 2015: Tværfagligt mini seminar om skilsmisse i historisk, juridisk og affektivt lys: med Anette Kronborg (jur), Bente Rosenbeck (hum) og Karen Vallgård (Hum).

Studietur :

Deltagere fra Koordinationen for Kønsforsknings styregruppe og Gender Certificate administrationen var i juni 2015 på en tre dages studietur til vigtige europæiske institutioner med tværfakultære uddannelser indenfor køn og krop. Formålet var at indsamle viden og netværksmuligheder fra førende europæiske universiteter med forskellige varianter af kønsfaglige uddannelsesmuligheder. Udbyttet blev både konkrete sparrings- og netværksmuligheder samt væsentlige inspiration til konkretisering og udvikling af gender certificate-ordningen og tværvidenskabelig undervisning generelt. I særdeleshed Wien Universitets struktur med omfattende muligheder for elective courses, hvor alle fakulteter/ institutter løbende kan byde ind var interessant.

Ved møderne på de udvalgte universiteter var fokus på fire primære punkter:

- 1) Strukturen af deres uddannelse, samt overblik over dennes udvikling fra start til nu.
- 2) Udfordringerne ved tværvidenskabelige og tværfakultære uddannelsesstilbud. Overblik over struktur og organisation ift. fakulteter, institutter og personale, der er involveret i uddannelsen, samt hvordan de forskellige discipliner kommer i spil.
- 3) Nuværende og fremtidige udfordringer.
- 4) Muligt samarbejde imellem universiteterne.

Bilag 4: Rammer for Gender Certificate-ordningen

1. Undervisningsudbud med relation til køn og krop udvikles og samordnes under en fælles Gender Certificate ordning på tværs af fakulteter, således at der kan opnås et diplom for den studerende, som har taget kurser svarende til mindst 30 ECTS. For studerende, der udover at have taget kurser svarende til mindst 30 ECTS også har skrevet speciale eller været i praktik indenfor emnekredsen, vil der være mulighed for at få et Gender Certificate + eller et Gender Certificate Practice.
  - a) **Gender Certificate PLUS:** Den studerende skal i løbet af sin samlede uddannelse tage kurser svarende til minimum 30 ECTS inden for emnekredsen. Derudover skal den studerendes speciale (svarende til minimum 30 ECTS) ligeledes falde inden for emnekredsen og godkendes som relevant af Koordinationens styregruppe. Den studerende skal således samlet set have indsamlet minimum 60 ECTS i form af kurser og et speciale med relevant krops- og/eller kønsperspektiv.
  - b) **Gender Certificate Practice:** Den studerende skal i løbet af sin samlede uddannelse tage kurser svarende til minimum 30 ECTS inden for emnekredsen. Derudover skal den studerende have indgået i et relevant projektorienteret forløb godkendt af Koordinationens styregruppe (svarende til minimum 15 ECTS). Formålet med et projektorienteret forløb er, at den studerende afprøver og udbygger sine teoretiske indsigter og/eller metodiske færdigheder i en praktisk og erhvervsmæssig sammenhæng. Indsatsen i et projektorienteret forløb skal være fagligt relevant og på et passende akademisk niveau. Indsatsen kan være af rent teoretisk eller rent metodisk karakter eller udgøre et vægtet forhold heraf.
2. Kurser, der indgår i Gender Certificate ordningen, skal være fagligt relevante. Med fagligt relevant menes, at kurset skal have køn og/eller krop som hovedfokus, eller at disse temaer skal optræde som centrale elementer i kurset.
3. Kurser skal indeholde begrebslige og videnskabsteoretiske elementer, der tilpasses den konkrete sammenhæng, således at køn og krop bliver introduceret og anvendt som analytiske kategorier.

Den studerende kan frit sammensætte og vælge mellem 4 typer af kurser:

1. **Kernekurser:** en række kurser, som kontinuerligt bliver udbudt og som er fast tilknyttet Gender Certificate-ordningen.
2. **Temakurser:** en bred vifte af kurser, der udbydes semestervis på tværs af fakulteterne. Hvilke kurser, der er hjemhørende under temakurser, fremgår af en kursusplan, som Koordinationen for Kønsforskning opdaterer fra semester til semester (se mere på <http://koensforskning.soc.ku.dk/gendercertificate/kurser/>).
3. **Ph.d.-kurser/Master Classes:** kurser, seminarer og undervisningsforløb for Ph.d.-studerende og kandidatstuderende. Kurserne udbydes af forskellige institutter og fakulteter i samarbejde med Koordinationen for Kønsforskning på KU.
4. **Sommerskolekurser:** tværvideenskabelige kurser og undervisningsforløb udbudt af forskellige institutter i samarbejde med Koordinationen for Kønsforskning.

Bilag 5. Oversigt over aftagerpanelets medlemmer

Andreas Kamm
Generalsekretær i Dansk Flygtningehjælp

Anette Dina Sørensen
Redaktør i Mærsk fonden

Anette Wad
Forlagsdirektør, DJØF

Anne Mette Svane
Journalistisk chefredaktør ved Politiken

Annemette Lindhardt Olsen
Projektleder og Specialkonsulent Danmarks
statistik

Bjarne Petersen
Kommunaldirektør Rudersdal kommune

Camilla Gregersen
Formand for Dansk Magisterforening

Camilla Struckmann
Sekretariatschef i Movia

Dorthe Steenberg
2. næstformand for Dansk Sygeplejeråd

Else Trangbæk
Professor Emeritus ved Københavns
Universitet

Helle Holt
Seniorforsker ved SFI

Henrik Caspar Wegener
Pro-rector ved DTU

Iben Rostock-Jensen
Chefkonsulent ved Ministeriet for børn,
undervisning og ligestilling

Maria Ventegodt Liisberg
Ligebehandlingschef ved Institut for
Menneskerettigheder

Nanna Højlund
Næstformand i LO og forkvinde i Kvinderådet

Nina Groes
Direktør for Kvinfo

Pia Fris Laneth,
Journalist, forfatter og foredragsholder

Sofie Carstens Nielsen
MF for Radikale Venstre fhv. minister

Svend Aage Madsen
Chefpsykolog ved Rigshospitalet

Søren Rand
Landsformand for Ældresagen

Thomas Alslev Christensen
Head of Operations, PhD
Novo Nordisk Foundation

Vibeke Ejlertsen
Byrådsmedlem og Viceborgmester i Nyborg
kommune

Bilag 6. Liste over fagpakker i Gender Certificate

Fagpakker på dansk:

1. Sundhed, samfund og livsstil
  - Gender and lifestyle related diseases: obesity, metabolism (Tværfak.)*²
  - Gender and pharmacology. Interdisciplinary perspectives (Tværfak.)*
  - Krop og samfund (Sund)
  - Krop, køn, sundhed og sygdom i Danmarks historie 1800-1940 (Historie)
  - Fertilitet og sundhed (Sund.)

2. Private og offentlige kroppe
  - Krop og Politik - mellem det kollektive og individuelle (Dansk)
  - Krop og Samfund (Statskundskab)
  - Gender and legal culture (Jur.)
  - Kroppens kulturhistorie (Idræt)
  - Situeret krop I bibelsk belysning (teologi)

3. Krop, maskulinitetskultur og vold
  - Køn, Kultur og Vold (Tværræg.)
  - Krop og samfund (Folkesundh.)
  - Soldier Hero - Hooliganism (Statskundskab)
  - Maskulinitetsstudier (Soc/Antro)
  - Sex and the field (Antro)

4. Globalisering, religion og anerkendelse
  - Struggles for recognition Denmark and beyond (Antro.)
  - Gender and Legal Culture (Jur.)
  - Islam og muslimer - religion, politik og køn (Rel.)
  - Gender and Body Dynamics (China/Denmark)

5. Ret og reproduktion før og nu
  - Nye reproduktionsteknologier (Soc)
  - Gender and legal culture (Jur.)
  - Køn, krop og forplantning i europæisk medicin og naturfilosofi (Saxo)
  - Stat, Familie og Barn (Jur.)
  - Fertilitet og sundhed (Sund.)

---

² Fag der er markeret med * indikerer, at det er temaer og fag, som Gender Certificate-ordningen ønsker at udvikle som tværfakultært fagtilbud.

6. Køn, krop og ligestilling

- Gender and legal culture (Jur.)
- Gender, Welfare, Citizenship in Europe (Soc)
- Krop og samfund (Folke.)
- Køn og krop i kvantitative analyser (Soc)

7. Seksualitet og kønnede kroppe

- Modernitet, seksualiteter, og kultur (køn)
- Masculinities (ant eller soc.)
- Krop og samfund (sund)
- Situeret krop I bibelsk belysning (teo)

8. Familie - på en ny måde?

- Family Economics (Øko.)
- Gender and Legal culture (Jur.)
- Stat, Familie og Barn (Jur.)
- Nye reproduktionsteknologier (Soc.)
- Gender, Work and Organization (Soc.)
- International family law and comparative family law - marriage, cohabitation and registered partnerships (Jur.)

9. Krop, metode og etik

- Sex and the field (Antro)
- Køn og krop i kvantitative analyser (Soc)
- Situeret krop I bibelsk belysning (teologi)
- Kroppens kulturhistorie (Idræt)
- Nye reproduktionsteknologier (Soc.)

10. Sygdomme, køn og nye teknologier

- Nye reproduktionsteknologier (Soc.)
- Krop og samfund (sund)
- Kroppens kulturhistorie (Idræt)
- Gender and lifestyle related diseases: obesity, metabolism (Tværfak.)*
- Krop, køn, sundhed og sygdom i Danmarks historie 1800-1940 (Historie)

Core Modules in English:

1. Sex and gendered agency

- Soldier Hero - Hooliganism (Pol.Science)
- Sex and the field (Anthropology)
- The Technologies of Body: Of Fashion, Dermagraphics, Jeanetic Engineering and Wearable Technologies (Art History)
- Medical anthropology, advanced course; Violence and Global Health: Anthropological Perspectives (Anthropology)

2. The family and gender in a transnational perspective

- Gender and Body Dynamics, China/Denmark (Sociology)
- Struggles for recognition Denmark and beyond (Anthropology)
- Gender, Welfare, Citizenship in Europe (Soc)
- Family Economics (Economics)
- International family law and comparative family law - marriage, cohabitation and registered partnerships (Law)

3. Global Health and Rights:

- Health and Human Rights (English)
- International family law and comparative family law - marriage, cohabitation and registered partnerships (Law)
- Gender and Legal Culture (Law)
- Strategies for Health Promotion and Disease Prevention (Global Health)

4. Gender and the welfare state

- Gender, work and organizations (Sociology)
- Gender, Welfare, Citizenship in Europe (Sociology)
- Health and Human Rights (English)

Bilag 7: Liste over certificerede kurser

- Anthropology and the Environment (Antropologi)
- (Institut for Kunst og Kulturvidenskab)
- Black Women Writers in African American Literature
- Body & Technology: Medical Enhancement Technologies in a Sociological Perspective (Folkesundhedsvidenskab)
- China – gender and sexuality, femininities and masculinities (Antropologi - NIAS)
- Christian Identity in Post-Colonial Africa (Center of African Studies)
- Contemporary American Dilemmas, 1989-2008 (Engelsk, Germansk og Romansk)
- Contemporary American drama (SAXO)
- Contemporary Images of Women from a Cross-Media Perspective (Film- og medievidenskab)
- Contemporary Images of Women from a Cross-Media Perspective (Medier, Erkendelse og Formidling)
- Culture, Lifestyle and Everyday Life (Sociologi)
- Cyborgs, gudetriks og feministisk kvantemekanik – Køn og videnskab (Center for Kønsforskning)
- Det Nye Testaments Eksegese: Specialisering: Sex og synd i NT (Teologi)
- Disco og discokultur (Kunst og Kulturvidenskab)
- *Diskriminerings- og ligestillingsret* (Jura)
- Diskurs og identitet (Dansk)
- Equality Discourses and Collective Mobilizations in Transnational (Sociologi)
- Familiesociologi (Sociologi)
- Family Economics (Økonomi)
- Feministisk Materialitet - nye teorier i den materielle vending samt konference med Karen Barad (Sociologi)
- Feministiske perspektiver på krop og materialitet (Sociologi)
- Fiktionstilskuere, sociale segmenter, køn og alder (Medier, Erkendelse og Formidling)
- Fra køn til queer (Center for Kønsforskning)
- Fra Queer til Crip (Center for Kønsforskning)
- Fra tålt minoritet til yndlingsminoritet: Seksualitet, køn og race i samtidige homoseksuelle rettighedskampe (HUM)
- Følelsernes politik (HUM)
- Gender and Body Dynamics: Denmark – China (SAMF)
- Gender and Legal Culture (Jura)
- Gender and Sexuality Studies (HUM)
- Gender, Equality, Diversity. International Perspectives (SAMF)
- Gender, Sexuality and HIV/AIDS in Low Income Countries: Risk behaviours, prevention, treatment, policy and intervention strategies (SUND)
- *Gender Studies: Denmark – Brothel of the North?* (HUM)
- Gender, Welfare, Citizenship in Europe. Theoretical Turns and Key Issues (SAMF)
- Gender, Welfare, Citizenship: Approaches, Cases, Practices (SAMF)
- Gender, Welfare, Equality (SAMF)
- Gender, Work and Organization (SAMF)
- Global Encounters: Writing Cultural Difference, 1768-1856 (SCIENCE)
- Human Trafficking-Anthropological Perspectives (SAMF)
- *Identitet og konversationsanalyse* (HUM)
- Idræt, individ og samfund (SCIENCE)
- Idrætspsykologi og identitet (SCIENCE)

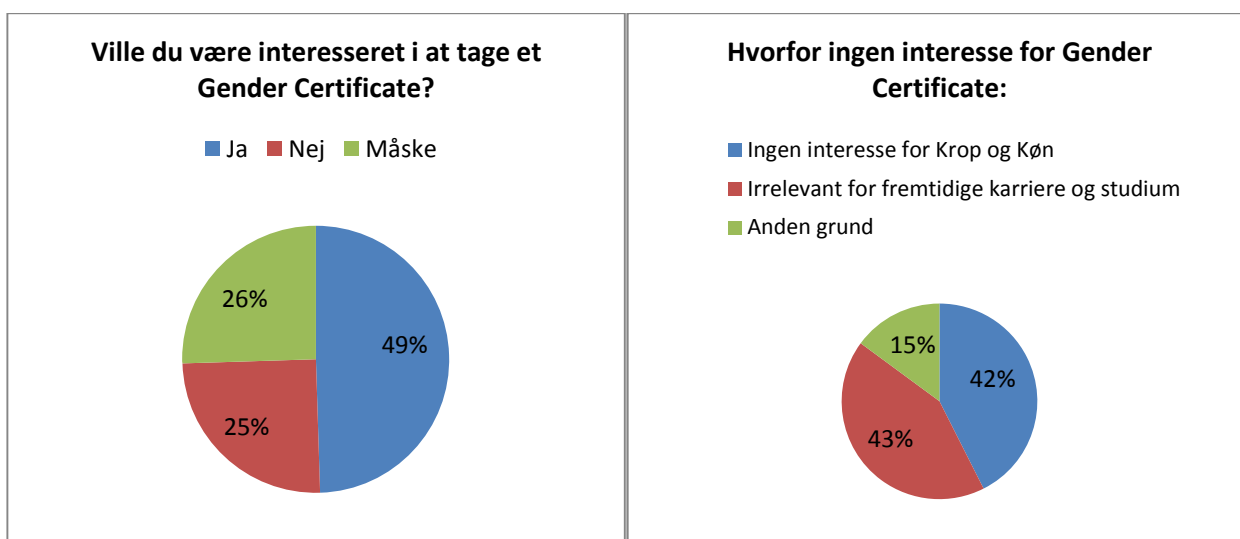
- International og komparativ familieret – ægteskab, ugifte samlevende og registrerede partnerskaber (JURA)
- International family law and comparative family law - marriage, cohabitation and registered partnerships (Jura)
- Introduktion til nyere kønsteorier og feministiske tænkere (SAMF)
- Introduction to Postcolonial Studies (HUM)
- Inventing the Body: Innovation, the Body and Sci-fi (HUM)
- Islam og muslimer i nutiden: religion, politik og køn (HUM)
- Krop og politik - mellem det kollektive og det individuelle (SAMF)
- Krop, køn og forplantning i tidlig moderne europæisk medicin og naturfilosofi (HUM)
- Krop, køn og performance (HUM)
- Krop, køn og seksualitet i dansk film og tv (HUM)
- *Krop, køn, sundhed og sygdom i Danmarks historie 1800-1940* (HUM)
- Krop & teknologi: Medicinske forbedringsteknologier i et sociologisk perspektiv (NAT)
- Kroppens kulturhistorie (NAT)
- Kroppens politik (HUM)
- Kroppenes politik, kroppenes historicitet i Danmark og Sverige cirka 1700-1960 (SAMF)
- Kvalitativ metode i studier af seksualitet, kultur og samfund (SAMF)
- Kvalitative udforskninger af mænds levede liv og maskuliniteter (SAMF)
- Kvinder der formede avantgarden - Gertrude Stein og Peggy Guggenheim (HUM)
- Køn og kærlighed omkring årtusindskiftet (HUM)
- Køn og videnskab (HUM)
- Køn, kultur og vold - Fra kvindelige selvmordsbombere til æresrelateret vold (HUM)
- Køn, organisation og ledelse (SAMF)
- Køn, race og kolonialisme, 1500 – 1900 (HUM)
- Køn, race og kristen mission ca. 1800-1950 (HUM)
- Kønne(de) tal – kritisk blik på kvantitative metoder med fokus på køn og krop (SAMF)
- Kønsforskningens teori og praksis (HUM)
- Language and Gender (HUM)
- Mandeforskning, mænds liv og maskuliniteter (SAMF)
- Medical Humanities (SUND)
- Migration, Sex Work, Trafficking; Master Narratives and Critical Perspectives (SAMF)
- Måderne hvorpå det normale bliver normalt. Introduktion til queerteorier (HUM)
- Nyere Kønsteorier (SAMF)
- Performing Gender and Nation: Examining Historical Constructions of America through the Lens of Popular Culture, 1800 – 1950 (HUM)
- Postfeminisme, køn og medier (HUM)
- Postkolonialisme, køn og identitet (HUM)
- (HUM)
- RADICAL IMAGINATION: The Invisibility of Image (HUM)
- Religion. Kvinder og vold - Fra kvindelige selvmordsbombere til æresrelateret vold (HUM)
- Retorisk emne: Retorik og krop (HUM)
- Samlivsret – retsstillingen for ugifte samlevende (Jura)
- Scandinavian welfare politics and civil society in a comparative perspective (HUM)
- Seksualitet, prostitution, køn og identitet
- Seksualitetens idiosynkrasi - sensitive kulturteoretiske tilgange til studier af seksualitetsfænomener
- Sex and the Scholar or Why Gender Analysis is Useful and not only for Women
- Sexual Politics in 20th Century Britain

- Sexisme, racisme, heteronormativitet, islamofobi
- Skilsmisseret
- Social Context of HIV/AIDS in Africa
- Social integration og idræt
- Socialret - børn og unges sociale rettigheder
- Socialpsykologiske perspektiver på køn, identitet og ansvar
- Swinging Britain? British Politics, Society and Culture in the 1960s
- Sprog, køn og seksualitet
- *Sprog og Kønsforskning*
- Tell about the south: The Literature of William Faulkner
- The Scandinavian Model of Welfare: Ideal or Outmoded
- The Social Psychology of Ethnicity, Multiculture and Gender
- *Stat, familie og barn*
- Transformations of Gender in China
- Understanding gender and organizations
- Visual Anthropology: Exquisite Corpse Artificial Women
- Welfare Differences in the EU Countries
- *Women in the Ancient World (3rd to 1st millennia BCE)*
- Women's movement activism in China – defining and contesting gender inequalities
- Women Writers' Revisions of Male Texts
- *Æg, sæd og reproduktionsteknologier i sociologisk perspektiv*
- Ægteskab og skilsmisse i det 19. og 20. århundrede
- Ægteskab, samliv, intimitet og skilsmisse i Danmark og Norden efter 1850 - Kultur, religion og politik
Årgang 2014/2015

Bilag 8: Spørgeskemaundersøgelse blandt studerende

Indledende til Gender Certificate-ordningens opstart i 2014 blev der udarbejdet en spørgeskemaundersøgelse blandt 200 studerende fra primært SAMF, HUM og et par stykker fra SUND. Heraf har en tredjedel allerede taget køns- og kropsrelevante kurser. På baggrund af de svar, der blev indhentet fra de studerende fremgår det, at 75% af de adspurgte ville være interesseret eller måske interesseret i at tage et Gender Certificate. De resterende 25% begrundede deres manglende interesse i en manglende interesse for fagområdet eller, at de finder det irrelevant for deres fremtidige karriere.

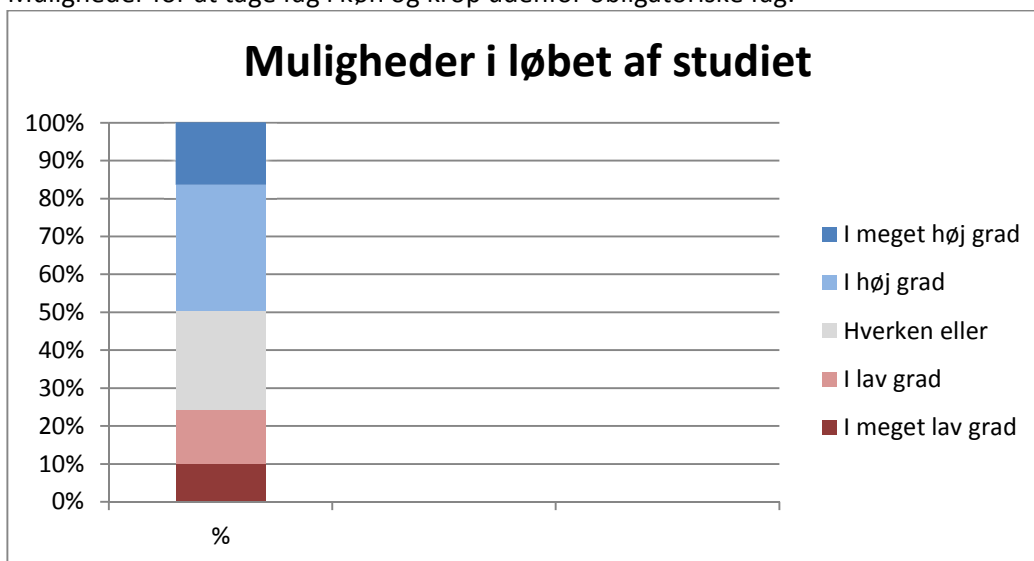
Eksempler fra de studerende om, hvorfor de ikke har interesse i et Gender Certificate:

"Jeg ville gerne tage enkelte fag, men jeg ville ikke være interesseret i et certifikat."

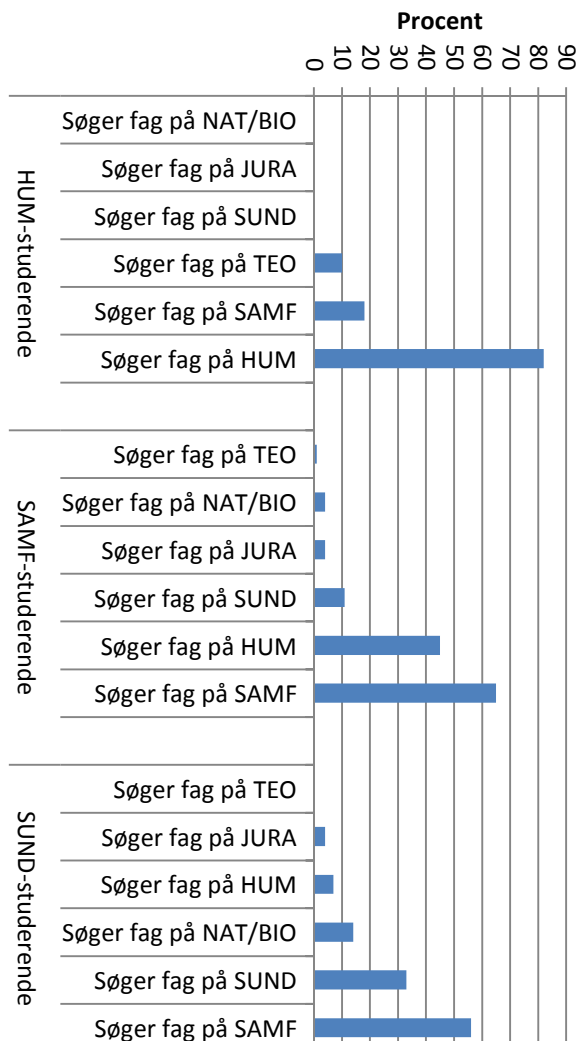
"Hvad kan jeg bruge certifikatet til? Jeg vil ikke tage et fag for at opnå et certifikat, men emnet er da meget spændende"

"Vi har slet ikke så frie muligheder for valg af fag på psykologi"

Muligheder for at tage fag i køn og krop udenfor obligatoriske fag:

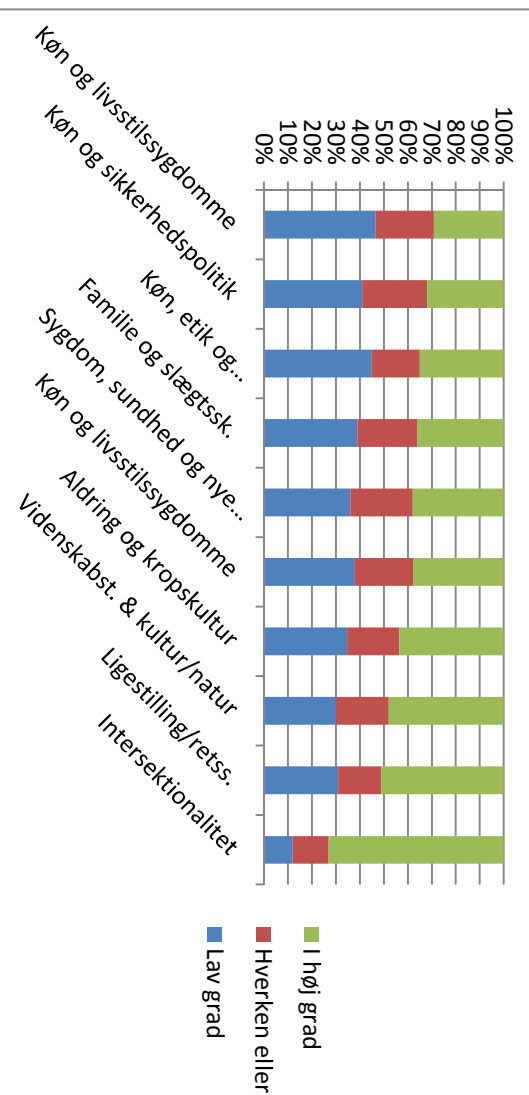

Studerende der søger valgfag på andre fakulteter

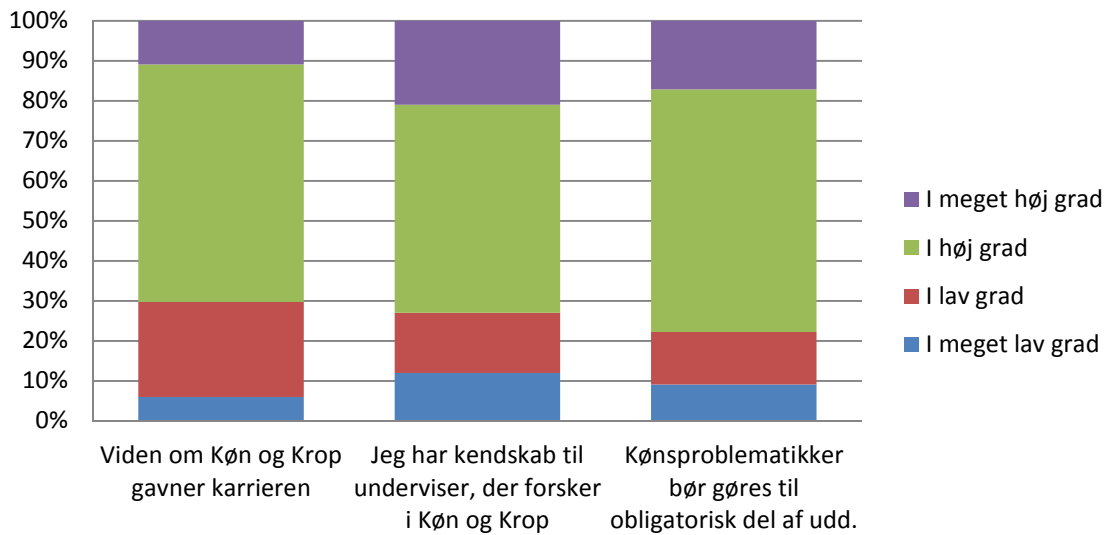

Hvad er de studerende interesseret i?

Interesse i at tage fag i køns- og kropstemaer

Køn og Krops rolle i undervisningen og fremtiden

Bilag: 9 Gender Certificate aktivitetskalender i perioden 2014-2016

2014

Maj

5-6/5 Copenhagen Master class i Gender and Body Dynamics med professor Aihwa Ong fra Berkeley University. Opstart til Gender Certificate.

August

25/8 Foredrag ved Yifie Shen: "The iFamily: Self, Family and State in the Risk Society". Foredrag i forbindelse med Gender Certificate.

september

10-11/9 Forelæsning på CSS ved Professor Annemarie Mol.

Oktober

November

12/11 Gender Certificate intro-infomøde for studerende.

2015

Februar

4/2 Gender Certificate infomøde (HRC)

9/2 Dekanmøde om Koordinationen (HRC)

19/2 Studienævnsmøde (HRC)

24/2 Møde med Foreningen for Kønsforskning (HRC)

Marts

12/3 FUS-møde (HRC)

17/3 Research group meeting, Knowledge, Organisation & Politics + Studienævnsmøde (HRC)

18/3 2016 projektmøde (HRC)

20/3 Skilsmissemseminar med Koordinationen som medarrangør

24/3 Koordinationens Styregruppemøde (HRC) (TS) (MLP)

Gender certificate – studentermøde + lærermøde (HRC + MLP)

April

8/4 Dialogmøde om Gender Certificate (HRC)

14/4 1. runde af udstedte Gender Certificates (MA)

18/4 Jubilæumskonference Krop(u)mulig

16/4 KU tværfagligt seminar (HRC)

Maj

21/5 International research group meeting

28.-29./5 International MSCA konference i Riga (HRC)

Øresundsnetværk for kønshistorie på CSS. Koordinationen er værtsinstitution.

Ph.d. Kursus Shanghai + hrc fieldwork, Shanghai Library. + publikationsaftale med Shanghai publishing House. HRC supervisor/and presentation.

Juni

29/6 Møde vedrørende køn i bacheloruddannelsen (HRC)

Gender Certificate: studierejse Budapest + Wien. HRC, TS, SG, MA, + Hanne Petersen, JUR, Bente Rosenbeck, HUM, Bente Nielsen, pharma deltager. Besøgt tværfakultære kønsforskningscentre/uddannelser.

August

3-14/8 Sommerskole: "Gender and body dynamics, China, Denmark". Gæsteprofessor Dr. Yifei Shen, Fudan University som co-teacher (HRC)

14/8 Seminar afholdt af Koordinationen: "The New China"

15/8 Everyday life in the New China. Workshop. University of Copenhagen.
17-28/8 Sommerskole: "Kønne(de) tal – kritisk blik på kvantitative metoder med fokus på køn og krop"
tværfakultært gender certificate kursus med lærere fra 3 fakulteter (HRC)
31/8 Dropp-in på Koordinationen for spørgsmål om Gender Certificate (MA) (TS)

September

1/9 Styregruppemøde (HRC)
22/9 Projekt uddannelsesdag (HRC)
24/9 KU uddannelsesdag med Gender Certificate

Oktober

2/10 Dialogmøde med IMS (HRC)
8/10 Internal VOP møde (HRC)
20/10 Informationsstand på CSS angående Gender Certificate (SG) (MA)

November

3/11 Informations stand på KUA angående Gender Certificate (MA)
16/11 Koordinationens styrergruppemøde (HRC) (HJK)
17/11 VIP- og studienævnsmøde (HRC)

2016

Januar

9/1 2. runde af udstedte Gender Certificates (MA)
21-22/1 Sociologisk Institut Seminar (HRC)

Februar

1/2 Studienævnsmøde (HRC)
9/2 25 Gender Certificates udstedes (MA)

Marts

14/3 Koordinationens styrergruppemøde (HRC) (MA) (HJK)
29/3 Studienævnsmøde (HRC)

April

19/4 VIP-møde (HRC)
20-25/4 Forberedelser til BBB-konferencen (HJK) (MA) (AVC) (MB) (HRC)
26/4 SU-møde (HRC)
27/4 Forberedelser til BBB-konferencen (HJK) (MA) (AVC) (MB) (HRC)
28-29/4 Årskonference Bodies. Big Data. Believers. Til konferencen modtages støtte fra Det Frie Forskningsråd: kr. 79.000, Dansk Institut for Menneskerettigheder: kr. 25.000 samt Hulda P's legat: kr. 7.000.

Og Konferencer og seminarer

Koordinationen har i perioden afholdt en større international conference med tværfakultært tema: Bodies, Big Data Believers med internationale keynote talere og over 200 tilmeldte.

30/4 KKF modtager KRAKA Prisen.

Maj

3/5 Studienævns-møde (HRC)
18/5 Informationsstand på CSS angående Gender Certificate (HJK) (MA) (AVC)
19/5 Horizon 2020 Advisory Group møde m. Videnskabsministeriet (HRC)
20/5 Øresunds seminar Saxo KUA (HRC)
23-25/5 Nordic Chinese VIP Meeting University leaders (HRC)
Nordic China meeting/ Tampere University
Møde med kønsforskere, Helsinki universitet
Pannorna. Møde/ Vilnius 1.6.

Juni

14/6 Studienævnsmøde (HRC)

16/6 FSU-møde (HRC)

21/6 Koordinationsmøde (HRC)

27/6-2/7 Clare Hall Cambridge (HRC)

NOS SH netværk: new Nordic Model of transport – bevilget. 430.000 sv. Kr.

Juli

4-5/7 Cost Training Katowice Poland (HRC)

27-29/7 International MSCA konference i Manchester (HRC)

August

1-5/8 Mobility centre, forberede Horizon 2020 ansøgning, Lancaster University.

11/8 Studienævnsmøde (HRC)

17-17/8 Sino Danish Center seminar CBS (HRC)

September

21. September 3. runde af udstedte Gender Certificates (MA)

November

7/11 Introduktionsmøde for Gender Certificate aftagerpanel (HRC) (MA) (HJK)

December

15/12 Deadline for registreringer til Gender Certificate.